

Κράτος δρχεται νὰ τοῦ μιλήσει στὴ γλώσσα του.

‘Η Ριζωσπαστικὴ αὐτὴ ἐργασία ποὺ φάνηκε μὲς ἀπὸ ἔνα ‘Υπουργεῖο ποὺ εἶναι ύποδειγμα γιὰ τὴν δογάνωσή του, μᾶς γεμίζει τὴν ψυχὴ ἀπὸ χαρά. ‘Ο, τι δινειρευτήκαμε, τὸ βλέποντες νὰ παιόνει σάρκα: ‘Η Δημοτικὴ μας στὰ Δημόσια ‘Εγγραφα. Τὰ Γράμματα, η Παιδεία, τὸ Κράτος εἴδανε τ’ ἀληθινὸν Φῶς. Οἱ τελευταῖοι μανταρίνοι τοῦ Σκολαστικισμοῦ δὲς γανγίζουνε. Ποιὸς τοὺς ἀκούει; Τὸ ζήτημα τραβάει τὸ φωτισμένο του δρόμο.

ΠΑΝΟΣ Α. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΘΟΛΟΓΗΤΡΕΣ

Στὴ γῆ βαθεὶὰ ἀναγάλιασμα· κι’ ἀνάρριψε στὰ φύτρα: Κρύφια μοσχοιμήματα ἀπὸ τοὺς κάμπους κι’ ἀπὸ τὶς πλαγιές! Γλυκὸ μεθύσιο· πᾶς τραβῆς τὴν κάθε ἀνθολογήτρα στὶς ἀνθισμένες τὶς βραγιές;

‘Η ‘Ανιώ ποὺ ἐδέχηται σεδ χορὸς φαρμακεοὴ σαγίτα ἀπὸ τὰ πέρσου στὴν καρδιά, κι’ ἀκόμα λέει πῶς τὴν τρυπάει Μαδάεις ζωτῶνταις μυστικὶ διπλῆ ἀστρη φραγαρίτα Τὸ — Μ’ ἀγαπάει, δὲ μ’ ἀγαπάει—

Κι’ μιὰ ἀπονήρευτη, ἀπεγκη, κι’ ἀφτέρουνγη τρυγόνα Πρόσιμα τὴ νύφη παλιόνταις, πόθους κοιμάμενους ξυνταῖ. Βελόνες πεύκου πλέκονταις, παιδιάστικη ἀρραβώνα σεδ ζερβί δάγκυλο περνᾶ.

Κρινάκι ἄγριο ἔρεζωσε κρυμμένο σὲ μιὰ κώχη τοῦ Γκένουν ἡ κόρη ἡ ἀρχότατη κι’ ἀρχοντοῦλα τοῦ [χωριοῦ]

Σημάδι τ’ ἀκριβοῦν νὶ μηῆ τὸ ναι νὰ ιδῃ, γιὰ τ’ ὅχι! στὴ γλάστρα τοῦ παραμυθιοῦ.

Κ’ ἡ θρήσκα ἡ Γούλα νεροπαλὴ καὶ χαμοβλεποῦσα τριανταφυλλάκια ἀνάδενε σὲ μπουκετάκι χωριστὸ Μεγάλη Πέμπτη. αὔριο θὰ πάνε στὴ Δέσποινα ‘Ελεοῦσα γιὰ νὰ στολίση τὸ Χριστό.

Μεθάει καὶ τὶς γερόντιες τῶν λουλουδιῶν ἡ ἀνέσα· κι ἀπὸ μακριὰ ἀγναντεύονταις πλαγιές, βραγιές, κι ὁδοφονιές Σὸν ἥσους βλέπουν νὶ περνῶν σ’ ἀγνὸ καθρέφτη μέσα οἱ ἀγύριστες παλιὲς χρονιές.

Σ θεα

ΛΑΥΡΑΣ

“ΕΝΑ ΦΙΛΑΚΙ,

Ἐνα φιλάκι κρέμεται στὰ χείλη μου
ἔτοιμο νὰ πετάξει στὸν δέρα,
ποὺ ἀνάλαφρο θὰ τὸ σηκώσει
καὶ θὰ τὸ φέρει ἀπαλά

N’ ἀγγίξει τὸ κρινένιο μέτωπό σου
καὶ νὰ πετάξει πάλι πέρα...

“Ἐνα φιλάκι κρέμεται στὰ χείλη μου
ἔτοιμο νὰ πετάξει στὸν δέρα
Γιάννετα. Καλοκαίρι τοῦ 1918.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΟΣ

T.H. MARLOR

ΤΟ ΑΓΑΛΜΑ ΕΧΕΙ ΨΥΧΗ

— «...Μήν ἀγανακτεῖτε τόσο πολύ! Δὲν εἶναι καθόλου ἡ τοέλλα ποὺ ὑπαγόρευε αὐτὸ τὸ γάμο, ἀλλὰ ἡ λογική. Κανεὶς ἀπὸ σᾶς δὲν μπορεῖ νὰ μαντέψει τὸ μυστικὸ τῆς ἀγγελόμορφης ‘Αντουανέττας μας— καὶ γιὰ αὐτὸ δὲν σᾶς πῶ γιατὶ διάλεξε τὸν ὄτιγο Πέτρο Λορνάν.

Τὴν πρώτη φορὰ ποὺ τὴν εἶδα εἴτανε στὴ Βενετία, στὴν πλατεῖα τοῦ ‘Αγίου Μάρκου. ‘Ο, τι εἶχα γνοίσει ἀπὸ τὴν ‘Ελλάδα. ‘Η μνήμη μου, σὰ γέρου πιὰ ἀρχαιολόγουν, εἴταν πλημμυρισμένη ἀπὸ εὐγενικές γραμμές. ‘Άλλα στὴ θέα αὐτῆς τῆς ἀσύγκριτης ὁμοφιΐας τὰ πιὸ δημαστὰ ἀγάλματα μοῦ φάνηκαν ἀμορφα σκέδια μαθητῶν ὅχι ἀκόμα ἐμπνευσμένων ἀπὸ τὸ μυστικὸ τῆς θείας ἀρχοντίας. Σκέψητηκα: «Τέλος πάντων, νὰ, μὰ τὴν ἀλήθεια, μιὰ θεά!»

«Δυὸς νεοί σταμάτησαν, ἔπειτα τοῖς ἄλλοι. ‘Ενας ‘Αγγλος σταμάτησε τὸ ἀμάξικο του. Πολλοὶ ποὺ προσπερούσσαν ξαναγύριζαν πίσω. Κάτι πολὺ τρομερὸ ἔλαμπε στὰ μάτια τῷ γυναικών. Μακρύ, χαμένο στὸν παλλόμενο οὐρανὸ αὐτοῦ τοῦ ἀργυρόλευκου πρωΐνοῦ, τὸ βλέμμα τῆς «θεᾶς» φρέσηκε μηχανικά πρὸς τὴ γῆ. Γλήγορα γύρισε τὸ πρόσωπό της ἀπὸ κείνους ποὺ τὴν κοιτοῦσαν, κάλεσε μ’ ἔνα της κένημα ἔνα γέρο ἀσπρογένη ποὺ ἔφοιχνε ψίχουλα στὰ περιστέρια, καὶ χαθήκανε μέσα στὴ σκιὰ τῆς μητρόπολης.

»Μιὰ ὥρα ὑστερώτερα, καθόντανε μὲ τὸ σύντροφό της μέσα στὴν τραπέζαρια τοῦ ξενοδοχείου μου, σ’ ἔνα γειτονικό μον τραπέζι. Χαμογέλασε καὶ είλετο:

»—Θεέ μου, φαινόσαστε πολὺ κουρασμένος.

»—Μὰ εἶναι γιατὶ τρέχεις, τρέχεις..... ‘Αδύνατο μὲ σένα κανεὶς νὰ πάρει τὸν δέρα του πέντε λεπτὰ στὸ ἵδιο μέρος καὶ μὲ ήσυχία. Κ’ ἔπειτα, ὅλες αὐτὲς οἱ ἀπότομες ἀναχώρησες!...

»—Χτές, μόνος σας καὶ πρῶτος τὸ ζητήσατε. Δὲν μπορούσαμε πιὰ νὰ μείνουμε.

»—Ας ἐλπίσουμε ὅτι ἐδῶ...

»—Ναί, ἀν τρόμε πολὺ νὴ ἔπειτα ἀπ’ δύο τὸν κόσμο κι ἀ βγαίνουμε μόνοι μας, οἱ δυό, μὲ μιὰ γόνδολα...

»—Φτωχή μου ‘Αντουανέττα!

»Χαμήλωσαν τὴ φωνὴ. ‘Η ἀνάγνωση τῶν ἐφημερίδων φάνηκε πῶς μ’ ἀπορροφοῦσε. ‘Άλλα τὸ μυστήριο τῶν δσων ἀκούσα εἴταν πολὺ γαργαλιστικό: προστάσησα ν’ ἀδράξω τὴ συνέχεια τῆς κουβέντας τους. Μὰ αὐτὴ πιὰ στρεφόντανε πάνου σὲ σκέδια ἐπισκέψεων στὰ παλιὰ ἀνάκτορα. Εἰλαι μυστικῶς ἀπὸ κείνους ποὺ νὴ ἀγνειά τους δὲν ἀνταμείβεται ποτὲ.

»Στὴν πλατεῖα τοῦ ‘Αγίου Μάρκου, τὸ προφίλ καὶ ἡ παράσταση τῆς «φτωχῆς ‘Αντουανέττας» μούχε ίσως ἐμπνέψει τὴ σκέψη πῶς κ’ ἔνα τίποτε ψυχρότητας βλάφτει πάντοτε στὶς λεπτομερέστατες ἀντιγραφὲς τῶν κλασσικῶν μοντέλων. ‘Άλλα, τώρα, αὐτὸ τὸ μέτωπο, αὐτὴ νὶ μύτη, αὐτὸ τὸ στόμα, τὰ μάτια τὰ βαθυγάλανα, τὰ μαλλιά τὰ καστανόχρυσα, τὴ γραμμὴ τοῦ στήθους καὶ τῶν γοφῶν μεν πάντας πῶς χρωστούσαν τὸ ἐλκυστικὸ τοὺς σ’ ἔναν

αίστητικό ποιῶνειν νὰ πλησιάζει ή ἀθηναϊκή εὐρυθμία μὲ τὴν κάρη τῶν πιὸ μοντέρων καλλιτεχνῶν. Καὶ ή σκέψη μου φέρθηκε στὸν αἰώνα τοῦ Αεονάρδου ντά Βίντου. Στ' ἀλήθεια, μὲ μιὰ παράξενη γοητεία, οἱ πιὸ διάφορες ἐποχές — κι ὁ δικός μας καιρὸς μαζὶ — μοῦ φάνηκαν πῶς ξανάβιοικαν τὸ ἀνάλογο ἰδεῶδες τους στὶς γραμμὲς καὶ στὴ φυσιognomia τῆς ὅμορφης ταξιδιώτισσας. Καί, ἀναγνωρίζοντας πῶς εἶχε ἀκόμα ἔνα χρῶμα θαμπωτικῆς γλυκύτητας, ἀναγκάστηκα νὰ κάνω τὸ συμπέρασμα : η τελειότητα ὑπάρχει σὲ τοῦτο τὸν κόσμο.

« Ή πόρτα ἄνοιξε. Πολλοὶ σὸν μποροπολίτες πήρανε θέση μὲ θύροβο, κι ἀφοῦ ἔδειλωσαν τὶς πετοσέτες τους, σκούντηξε ὁ ἔνας τὸν ἄλλον μὲ τὸν ἀγωνά του δείχνοντας τὴν κοπέλλαν. Αὐτὴ μὲ τὸ κεφάλι σκυμένο, ἀπόφαγε γλήγορα-γλήγορα. Τὸ βράδυ δείπνησε μὲ βέλλο χαμηλωμένο στὸ πάνω μέρος τοῦ πρόσωπου της. Καθὼς ὁ θεῖος ξήτησε ξάχαρι κι ὁ ὑπηρέτης δὲν ξαναγύριζε, τοὺς πρόσφερα τὴν ξαχαριέρα μου. Τὴν ἔργομενη μέρα μοῦ δύσανε κεῖνος τὴν ἀλατέρα. Ἐκανα μερικὲς παρατήρησες πάνω στὴν ἀστάθεια τοῦ βαρόμετρου. Μοῦ ἀπάντησαν μὲ παρατήρησες πάνω στοὺς ἀτοποὺς χαριεντισμοὺς τοῦ θερμόμετρου. Τὴν ἀκόλουθη μέρα, οἱ σκέσες μας προσδεψαν, ἔξαφνα κι ἀναπάντεχα, ἐξ αἰτίας τοῦ Τιτιανοῦ. Ἀπὸ τότε ἀλλάζαμε τὶς ἐντύπωσές μας ἀπὸ τοὺς περιπάτους. Ἀλλὰ πολὺ γλήγορα μακάρισα τὸν ἕαντό μου ὃ που εἴμουν ἔνας γεροντάκος μὲ γυπιλά, ποὺ ὁ ἀκόλουθος μιᾶς νέας κορης δὲ βιάζεται νὰ τὸν ξεφροτωθεῖ. Μὰ αὐτὸ ποὺ μὲ παραξένεις δὲ φωτίστικε καθόλου. Ἀναχώρησα χωρὶς νὰ μπορέσω νὰ μάθω γιατὶ ἡ « φτωχὴ Ἀντονανέττα » εἶχε βάλει πεῖσμα νὰ τρώει πρὸν ἥ ἐπειτα ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο καὶ νὰ κοψομειάζει τὸ θεῖο της.

« Τρεῖς μῆνες πιὸ ὕστερα, τοὺς ξανάβρα σ' ἔνα μικρὸ χωριό, κοντὰ στὸ Ἐντερόπολαν

« — Λοιπὸν δὲν ἀπατήθηκα, μοῦ εἶπε ὁ θεῖος πλησιάζοντάς με. Σεῖς εἰσαστε ποὺ είδα χτές. Ἀλλὰ δὲν ἀπαντήσατε στὸ χαριετισμὸ μου.

« — Συγχωρέστε, τοῦ ἀπάντησα, τ' ἀδυνατισμένα μάτια μου.

« Σάμπτως αὐτὴ ἡ ὄμοιογία τῆς ἀδυναμίας μου νὰ συγκίνησε ξωτὴρά τὴν Ἀντονανέττα καὶ μοῦ μίλησε μὲ γλυκύτατο τὸν ποὺ ποτὲ δὲν τὸν είχα ξανακούσει.

Κ' οἱ δύο μοῦ παραπονέθηκαν γιὰ τὸ ξενοδοχεῖο τους. Τοὺς παίνεσα τὸ δικό μου. Μετέφεραν ἐκεῖ τὰ μπαούλα τους. Φυσικὰ συνέπεψετε νὰ συναντιόμαστε σὰ βγαίναμε ἀπὸ τὶς κάμαρές μας. Ο θεῖος βαρυστάνε λίγο καὶ ἡ φλυαρία μου τονέ διασκέδαζε.

« Ή Ἀντονανέττα δὲ μᾶς ἐπέτρεπε ποτὲ ν' ἀκολουθοῦμε τὸ καραβάνι τῶν περιηγητῶν. Μᾶς ὅδηγούσε σ' ἀπάτητα μονοπάτια, στὴν τύχη. Μᾶς πειράζε γιὰ τὸ λοχάνιασμά μος, κι ὅσο ἀνεβαίναμε, τόσα γινότανε πιὸ φλύαρη. Δὲν ἀργήσεις νὰ μὲ κάνει νὰ θαυμάζω γιὰ τὴν ἀρθονία τῶν αἰστημάτων ποὺ ξυπνοῦσαν μέσα της τὸ γλυκοψιθύρισμα τῶν ποταμῶν, τὸ χρῶμα τῶν κορυφῶν ποὺ διαρκῶς ἀλλάζε, οἱ μυρονδιές τῶν δασῶν. Καὶ γιὰ νὰ ἐκφράσει τὴν ὄρμη ποὺ τὴν συνάρπαζε στὴν ἐπίδραση τῆς ποίησης τῶν « Αλπεων, εὔρισκε λόγια γιομάτα φωτιὰ καὶ κάρη. Ἀλλὰ μέσα σ' αὐτὸ τὸ πάθος γιὰ τὰ ἄγρια μέρη ξεχώρισα σὲ λίγο τὴ μελαχολία πάφινον τὰ γαμένα δύνειρα. Μὰ ὅμως, τὶ λύπες μπο-

ροῦσε νάχει γιναίκα τόσο ὅμορφη καὶ ποὺ τίποτα δὲν τὴν τυραννοῦσε; Δοκίμασα νὰ πάρω λόγια ἀπὸ τὸ θεῖο. Ἀλλὰ δὲν πῆρα παρὰ τοῦτο τὸ παράπονο: « Α, κύριε, δὲν εἶναι ζωὴ αὐτὴ! Θάξα λιγότερος ἔγνοιες ἀ φύλαγα τὰ διαμάντια τοῦ Στέμματος!.. » Αν ξέρατε τὶ γράμματα λαβαίνων! Φοβέρες ἀπὸ ὑποψήφιους γαμπροὺς περιφρονημένους, ἀπὸ ζηλιάρες γινναίκες... Τὶ ἀνακούφιση ἀν παντρευότανε! Ἀλλὰ πρότασες ποὺ μποροῦσανε νὰ φέρουν ίλιγγο, τὶς περιφρονεῖ... Τὶ θέλει;...»

» Εἴμαστε καθισμένοι σ' ἔνα ἀδεντρο μέρος ἔνδος δάσους ἀπό πενίκα μιὰ ρομάντσα διγνὴ καὶ συγκινητική ἀκούστηκε, ἀποδίνοντας δ, τι τὸ πέσυμο τῆς νύχτας σ' ἔνα περήφανο τοπεῖο προξενεῖ στὴν ἀνθρώπινη καρδιά. « Αὐτὴ τραγουδάει » μοῦ εἶπε ὁ θεῖος. Σὰ μᾶς πλησίασε, ἐπαίνεσα τὸ χρωματισμὸ τῆς πλούσιας φωνῆς της, ἀλλὰ περισσότερο τὴν τρυφεράδα ποὺ τὴ γινοτάνευε.

» Ἀπὸ τότε, ὅρχισε νὰ μὲ δέχεται φιλικότερα, μούκανε ἀτέλιωτες ἔρωτησες γιὰ τὴ δουλειά μου, κι ἀνακάλυψα πώς δὲν ἀγνοοῦσε τὴν ιστορία δπως οἱ περισσότερες γινναίκες. « Οχι μόνο εἶταν ἀναπτυγμένη, ἀλλὰ ἤξερε καὶ νὰ σκέψεται. Σιγὰ σιγὰ ἀπόργησα τὸ τίτλο τοῦ ἔμπιστου καθηγητῆ, τόσο ὥστε μιὰ μέρα μπόρεσα νὰν τῆς πῶ μ' ἔναν τόνο ποὺ ρωτοῦσε μαζὶ καὶ βεβαίωνε:

» — «Υποφέρετε;

» — «Ισως! μολόγησε.

» — «Εξ αἰτίας τοῦ προσώπου σας;

» — «Ἐκανε «ναί» μὲ θίλψη μόλις μετοιασμένη ἀπὸ τὴν εύχαριστηση πῶς τὴν ἔννιωσαν. Ξακολούθησε :

» — «Είστε δ πρῶτος ποὺ μαντέψατε....» Αξίζει λοιπὸν νὰ σᾶς ξιστορήσω τὶς λύπες μου.

» — Κι ὅρχισε μ' αὐτὰ τὰ λόγια :

» — Θάθελα ν' ἀγαπηθῶ....

Δὲν είχα τὴν ἀδειότητα νὰ ἐπαναλάβω λόγια καθησυχαστικά, σαχλὰ ἢ υπαγορεμένα ἀπὸ τοὺς κανόνες τῆς «καλῆς συμπεριφορᾶς».

» — «Α, μοῦ φώναξε, σεῖς τοὐλάχιστο δὲ μοῦ ἀπαντάτε πῶς δὲν ἔχω παρὰ νὰ παρουσιαστῶ !..... Δὲν ἀντέχω πιὰ νὰ βλέπω πάντα μάτια στηλωμένα στὰ δικά μου, χωρὶς νὰν τὰ ξητεῖ τὸ βλέμμα μου. Είχα ἔναν ἀρραβωνιαστικό, Δὲν εἶχε ἀλλη σκέψη παρὰ νὰ μὲ δείχνει, Μ' ἐμπόδιξε νὰ περπατῶ, νὰ γελῶ, νὰ μιλῶ. Εεθαρρευτήκη τόσο ὥστε νὰ ἐπιβλέπει καὶ τὴν τροφή μου. Τότε καὶ γῶ τοῦ γύρισα τὰ δῶρα του, δηλώνοντάς του πῶς δὲν ἔχει νὰ κάνει μὲ κανένα ζῷο ίπποτροφείου...» Κατόπι δὲν ἀπόρριψα τὶς προτάσες ἔνδος μουσικοῦ, ποὺ τὸ ἴδιο τρόπο ταλέντο του μὲ μάγευε : « Υπόθετα πῶς θὰ καλομεταχειριστεῖ τὴ φωνή μου. » Άλλὰ σὰν τραγουδοῦσα μούλεγε : « Πόσο είσαι ὅμορφη! » Έπειτα δὲν ἀπέλπισα κάπιον ποὺ ἡ καλωσύνη του εἶναι σκεδόν μυθώδης καὶ ποὺ τὸ τετραγωνικὸ μυαλό του σκεδίασε τὶ θὰ μποροῦσε σ' ἔναν τόπο νὰ κάνει νὰ βασιλεύει ἡ γενικὴ εύτυχία, ἡ δικαιοσύνη κ' ἡ ὅμονοια. Καὶ τὶς στιγμὲς ποὺ ἐπαιρένε φωτιά μιλώντας γιὰ τὶς ἀνθρώπινες δυστυχίες, τὴ στιγμὴ ποὺ νόμιζα πῶς ἡ εύαιστησία μας σφιχταγκαλιαζότανε, μούλεγε : « Πόσο είσαι ὅμορφη...!» Μ' ἔναν ἀλλο, προσποτήρηκα τὴν ἴδιατροπή, τὴν ἀπότομη, τὴν κακιά. Μὲ συγχωροῦσε λέγοντας : « Τι πειράζει πῶς δὲν είσαι καλή; είσαι ὅμορφη...» Η προποτήρηκα ὀκόμα τὴν ἀνόητη καὶ τὴν δλωσιδίου ἀπαιδεύτη. Παρηγ-

ριόντουσαν και παρηγορούσαν και μένα μὲ φρίσες ποὺ σημιάνανε. «Η ἔξυπνάδα καὶ ἡ φιλομάθεια εἶναι γιὰ τὶς ἀσθμεῖς. Σὺ, εἰσαὶ ὅμορφη...» Διέγκηρα ἀδιάντροπη καὶ γελούσαν. «Οὐα σοῦ ἐπιτρέπονται, γιατὶ εἰσαὶ ὅμορφη...» Κανεὶς δὲ θέλησε νὰ μού λώσει τὴν καθημερινή καὶ οἰκογενειακή εὐτυχία. Κανεὶς δὲν προσπάθησε νὰ ἔνωσει τὴν τύχη του μὲ τὴ δικῆ μου [πὸ ἔχτιμηση πρὸς τὸ χαραχτήρα μου, ἀπὸ βεβαιότητα πὼς ἡ ζωὴ μας θὰ εἶναι γλυκειὰ καὶ ἀρμονική. Κανεὶς δὲ μὲ σκέψητηκε μητέρα φιλόστοργη...Ωραὶ αἱ αἱ!]

Αὗτός ὁ ἐπίλογος μοῦ δίνει τὸν ἔξειτελιστικὸ ρόλο ἐνὸς πράματος τῆς βιτρίνας, ἐνὸς ἄγαλματος...

—Τὸ ἄγαλμα ἔχει ψυχή! Φτωχὸ δάγαλμα ύπερθροικὰ πλούσιο!.. μονομούρισα.

—Θάγαπτός ἐκεῖνον ποὺ θὰ μάγαπήσει χωρὶς νὰ μ' ἔχει δεῖ.. Νά, λ.χ. ἔναν ποὺ νὰ κάθεται μασκριὰ ἀπὸ δῶν καὶ ποὺ θὰ μὲ κρίνει πάνω σὲ γράμματα, μέσα στὰ δόπια θάνατον τοῦ γνωρίζω τὶς ίδεες μου, τὶς κλίσες μου, τὸν τρόπο μὲ τὸν δόπιο σκέψητομαι πάνω στὴ ξωὴ τῶν ἀνθρώπων.. «Ομορφη, ὅμορφη! Αὕτη ἡ ἀποτρόπαιη λέξη μὲ πληγώνει. Δὲ μὲ κάνει νὰ στερούμει τὴν ἀλήθεια τοῦ τὸ ποργυματικὰ δέξιων δὲ μοῦ πνύνει κάθε πορτοκαλίς καρδιᾶς, κάθε εὐγενικὰ δρυμῆς, δὲ μοῦ παίρνει ἀπὸ τὰ δικαιώματα ποὺ ἔχω γιὰ πνεματικὴ ἔνέργεια!..»

—Ἐπειτα ἀπ' αὐτὴ τὴν ἔκμυστηρεψη, πείστηκα πῶς η 'Αντουανέττα εἴται γιὰ πάντα καταδικάσμενη στὴ μοναξιά.

—Μὰ δὲ πόλεμος πρόφτασε. Η 'Αντουανέττα ἔπαιξε καλὸ ρόλο σ' ἕνα κινητὸ νοσοκομεῖο. Ἄλλὰ οἱ γιατροὶ ἀπόφευγαν νὰ τῆς ἐμπιστευτοῦν σοβαρὰ πληγωμένους, ἥ γιατὶ ἔπαιρναν γιὰ δινεπιτήθεια μιὰ γυναίκα ποὺ ἔμοιαζε μὲ τὰδάνατα τάγαλματα. Ἡ γιὰ νὰ τηνὲ προφυλάξουν. Μὲ ἀπόσταση κοινῆ, τηνὲ μετανεούντανε σὲ πεισμάτα νέας ἀνακάλυψης, στὰ δόπια ἡ θεραπεία γίνεται στὴ θέα παγευτικοῦ θεάματος. Απ' τὰς τὶς τατεινότητες, διῆρκε τὰ νοσοκομεῖα. Τῆς ήρθε τότε ἡ ίδεα νὰ σεργιανάει τυφλοὺς στρατιῶτες.

—Δὲν ξέρω σὲ ποιὰ περίσταση γίνηκε ὁδηγὸς τοῦ ζωγράφου Πέτρου Λορνάν, αἴθουντον τοῦ περίφημοι ἀρτίστα ποὺ μὰ ἐγτοικὴ σφαίρα τοῦ στέροντος τὸσο τραγικὰ τὸ φῶς. Τὸν ξώσεις ἀπὸ τὴν πρόθεση πούντε ναῦτοκτονήσει. Δίνοντάς του τὴν πίστη γιὰ τὴν ἀτέλητη διοφορία μιᾶς ἔσωτεοικῆς ζωῆς, τὸν ξύρρε σ' ἓνα λυπικὸ ὀκεανὸ ποὺ μὰ οέσσα ἀπὸ κάποιον ποιητή, δὲ γίνεται, θὰ θυνηθεῖ. Τέλος ἔχει μισοεξεγέρσει τὸ ματούνιό του ἐξ αἰτίας τοῦ πάθους ποὺ τὸν καίει καὶ τὶς ἀγάπτικες ποὺ τοῦ γαοῦσει. Θά μοῦ πῆτε, σᾶ θαυμαστής καὶ λάτοκ τοῦ δωαίου ποὺ εἴται, θὰ υποτρέψει τὴν ἀνυπημένη του, ποὺ ἡ ἀναλυατάδικη διοφορία τοῦ εἴται ἀγύριστη πλάσιμην νὰ ἔσπεισε καὶ ἔνα κολοσσιστα μὲ τὴ γλυκειὰ λαϊκή τῆς δροσεοάδας της. Μὲ σινενόγους κατθοδώσεις νὰ τὸν πείσει πῶς δὲν εἴται διεσοδοντος στὸ ἔξωτεοικό καὶ δὲν παραδέγτηκε νὰ τὸν ἀποίσῃ νὸ σέρει στὸ ποδόσωπό της, μὲ τὸ ἀκοο τοῦ διαγνήσου του τοὺς ὅπο τὸν ήμερο τοῦ νά-μου. Ήντα δὲτ ὅπο τὰ υιούδη πιγμανίατα ποὺ πλησσούντων τοὺς τιμολογίες πάνω στὸ συγκίνο. Κ' Φται συπέραινε νιούσε διητας καὶ θὰ παραπονεθεῖ πῶς δὲν παντούστανε μιὰ διοφορή γνωρίσκα. Μόλις χτές ξεγέλα-

στηκε.. Σήμερα τὸ πρωΐ, στὴ Διήμασχία, εἴται ἀκόμα ώρα, ἀπὸ τὴ συγκίνηση ποὺ είδε πῶς αἰστάνθηκε δὲ καλός της, σὰν τηνὲ γραμμές τέλειες, καὶ κεφάλη μὲ θαυμαστὴ κατατομή. Μὲ πῆρε κατὰ μέρος καὶ μοῦ ψινδόρισε.

—Πιστέ μου φίλε, δὲ θὰ μὲ προδώσετε. "Αν ἀναγκάστηται νὰν τὸν ἀφίσω νὰ μάθει πῶς τὸ προφύλ μου δὲν εἶναι δισκημό, κατώρθωσα νάποφήγω τὶς ἐρώτησές του πάνω στὸ χρῶμα μου καὶ στὸ χρωματισμὸ τῶν μαλλιῶν μου, μὲ τέτιον τρόπο, ὕστε νὰ ὑποπτευθεῖ πῶς αὐτὰ χαλοῦν τὸ σύνολο. Εἴτηγι σμένη ἀπάτη! "Ας διαρκέσει.. Θέλω νὰ γνωρίσω γιὰ πολλὰ καιρὸ τὴν εὐτυχία ποὺ δίνει ἡ ἀφοσίωση μιᾶς ψυχῆς — καὶ μάλιστα τόσο πλούσιας σὰν τὴ δικῆ του — στὸ ἀληθινὸ θέγω μου μὲ τὴν ἀπόκρυψη τοῦ προσώπου μου.

Σόρα

GRAZIELLA

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Χαροπέντε τοῦ Δ. Ταγκόπουλου

Καὶ περπάταγε λαγκάδια καὶ βουνά,
σιδερένια εἶγε φορέσει σάνταλα,
νὰ κοιτάξει διόλου πίσω δὲ γυρνᾶ,
ἥλιος ἔλαμπε στὰ ώραία μάτια του...

Καὶ περπάταγε λαγκάδια καὶ βουνά,

Προφάραγγα, γκρεμοί, νεροσυρμές,
αὐτουνοῦ, πάχει ψυχή ἐνὸς Γίγαντα,
δὲν τοῦ κέδουν τὶς, Ολύμπιες ὄρεις
καὶ τὰ φίδια πάταγε καὶ διάβαινε
Προφάραγγα, γκρεμούνος, νεροσυρμές,

Τὸ δοξάρι στὸ βιολὶ τὸ μαγικό,
στὸ παλιὸ βιολὶ του, πάντα ξέσερε,
πότε γέλιο γιὰ παράπονο γλίκο
στοὺς δασούς καὶ ξηριους λόγγους ἔστελνε
τὸ δοξάρι ἀπ' τὸ βιολὶ τὸ μαγικό.

Κι ὅθε στάξουν μές στὰ χόρτα οἱ σταλαξίες,
σᾶ διαμάντια ἀπὸ τὸ θεῖο μέτωπο,
ἀστρολογίουδα στολίζουν τὶς πλαγίες
παπαρούνες—τῆς καρδιᾶς του τὰ αἴματα—
ὅθε στάξουν μές στὰ χόρτα οἱ σταλαξίες.

—Βιολιστή, καλέ μας, στάσουν μὰ στιγμή,
ἔκευρόδουσιν κάτω ἀπὸ τὸν ήσκιο μας,
τὴν ψυχή δου δέοντα ποιὸ πικούλι καρποί;
Σιγανά τὸν κράζουνε οἱ Δεντρόνυφες,
—Βιολιστή, καλέ μας, στάσουν μὰ στιγμή.

Μ' ὀψότος φεύγει βιαστικὰ σᾶ νὰ πετᾶ,
ἀνευδόουν τὰ μαλλιά—φτερούγες τοι—
—«Τοὺς κάρημούς καὶ τὶς γαρές τάνω πλευτά
στὴν ποδιά τῆς Όμορφιάς γῳ, ὁ σκλάβος
τῆς—

Κι ὅλο φεύγει βιαστικὰ, σᾶ νὰ πετᾶ,

Σεπτέμβριον 1980

ΣΙΤΣΑ ΚΑΡΑΓΙΣΚΑΚΗ